

Planowanie pracy nauczyciela polonisty na IV etapie edukacyjnym. Scenariusz warsztatów dla nauczycieli języka polskiego liceów ogólnokształcących i techników

Autor: Kinga Białek

Czas: 3 godz. dydaktyczne

Cele zajęć:

Uczestnik po zajęciach:

- wskazuje potrzeby diagnozy uczniów,
- nazywa problemy związane z uczeniem się,
- wykorzystuje w pracy wyniki badań ogólnopolskich,
- dobiera metody i formy pracy do specyficznych potrzeb uczniów.

Metody pracy: pokaz z elementami wykładu, ćwiczenia praktyczne, dyskusja.

Formy pracy: praca indywidualna, zbiorowa i grupowa (jednolita i zróżnicowana).

Materiały dydaktyczne:

- prezentacja multimedialna „Planowanie pracy nauczyciela”;
- [„Diagnoza przedmaturalna z języka polskiego”](#), K. Białek, K. Biedrzycki, A. Brożek, W. Kozak, B. Przybylski, Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2014;
- [Podstawa programowa z komentarzami. Tom 2. Język polski w szkole podstawowej, gimnazjum i liceum](#);
- Karty pracy 1-3.

Przebieg zajęć:

- 1) Przedstawienie podstawowych celów warsztatów. (5 minut)
- 2) Omówienie etapów planowania pracy. [slajdy 2-7] (20 minut)

a) Dyskusja z uczestnikami (warto zadbać, żeby uczestnicy przywieźli ze sobą podstawę programową). Prowadzący zadaje pytania:

- Jakie umiejętności powinien posiadać absolwent gimnazjum? Prowadzący powinien wskazać trzy obszary umiejętności.
- Jakie nowe elementy wprowadza podstawa dla IV etapu? Prowadzący powinien wskazać trzy obszary umiejętności.
- Jakie są priorytety kształcenia na lekcjach języka polskiego?

Priorytety kształcenia:

- ✓ Tekstocentryzm.
- ✓ Funkcjonalne uczenie gramatyki.
- ✓ Zadbanie, aby na lekcjach języka polskiego uczeń obcował z różnymi tekstami kultury: literackimi, teoretycznymi, publicystycznymi, o języku, ikonicznymi itp. i umiał je odczytywać, dokonywać na nich operacji, wykorzystywać je jako konteksty.
- ✓ Doskonalenie umiejętności tworzenia własnego tekstu: ustnego i pisemnego (dbanie, by uczniowie mieli szanse formułowania własnych stanowisk w różnych sytuacjach lekcyjnych i pozalekcyjnych, pilnowanie, by te stanowiska uzasadniali, posługując się poprawną polszczyzną i zgodnie z zasadami logiki i/lub retoryki.

b) Prezentacja schematu cyklu lekcji wg prof. [Thomasa Corcorana](#). [slajdy 8-9] (5 minut)

c) Ćwiczenie – zaplanowanie cyklu lekcji zgodnie z zasadami opisanymi powyżej. [slajd 10] (20 minut) **Karta pracy 1.**

3) Omówienie zasad diagnozowania umiejętności uczniów. [slajdy 11-12] (5 minut)

4) Omówienie sposobów wykorzystania badań ogólnopolskich w dydaktyce. [slajd 13] (5 minut)

5) Prezentacja przykładu: diagnoza przedmaturalna. Jak wykorzystać w planowaniu pracy nauczyciela polonisty wyniki badań ogólnopolskich np. diagnozy przedmaturalnej? [slajdy 14-31] (30 minut)

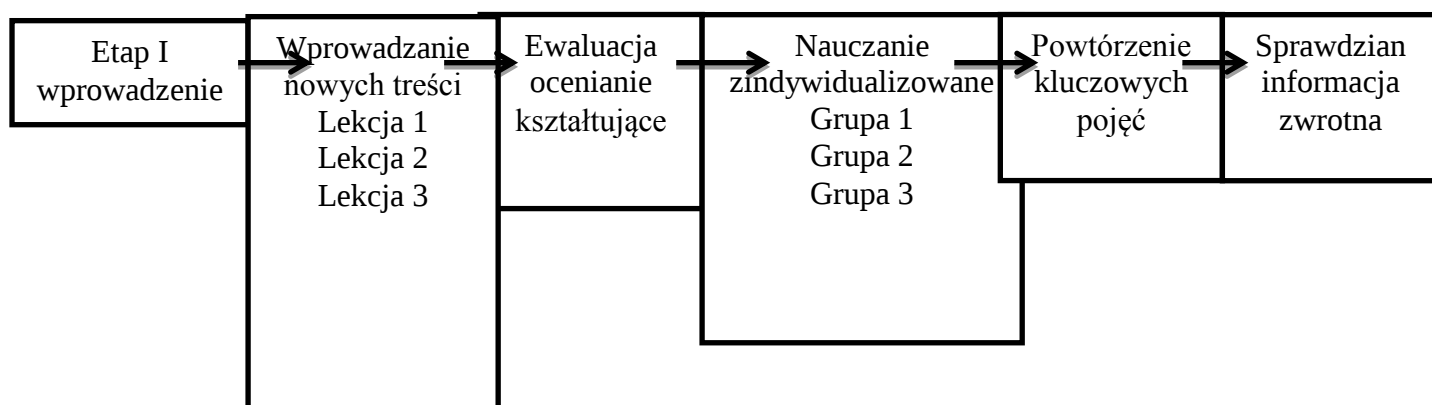
-
- a) Omówienie wyników diagnozy przedmaturalnej:
- zasady budowy zestawu testowego,
 - przykładowych zadań – omówienie konstrukcji, wyników, błędów.
- b) Praca w grupach – zaprojektowanie ćwiczeń kształtujących umiejętności sprawdzane w badaniu. [slajd 32] (15 minut) **Karta pracy 2.**
- 6) Propozycje sposobów diagnozowania uczniów w zakresie umiejętności interpretacyjnych [slajdy 33-37] (10 minut)
- a) Omówienie metod ułatwiających uczniom pracę (close-reading), prezentacja przykładów notatek.
- b) Ćwiczenie w grupach. Przygotowanie propozycji zestawu diagnostycznego [slajd 38] **Karta pracy 3.** Prezentacja wyników. (20 minut)
- 7) Podsumowanie. Najważniejsze wnioski. Dyskusja. (10 minut)

Załączniki:

Karty pracy 1-3.

Karta pracy 1.

W oparciu o poniższy schemat¹ zaplanuj cykl lekcji związanych z „Weselem” Stanisława Wyspiańskiego.

¹ Schemat opracowany na podstawie notatek własnych autorki z wykładu prof. Thomasa Corcorana (dyrektora Konsorcjum Badań nad Polityką Edukacyjną z Uniwersytetu Columbia w Nowym Jorku), zorganizowanego przez Fundację Dobrej Edukacji w Warszawie w 2014 r.

Karta pracy 2.

Wykorzystując wyniki diagnozy przedmaturalnej z języka polskiego, zaplanuj zestaw ćwiczeń dla uczniów.

✓ Jakie priorytety w pracy polonistycznej wyznaczają wyniki badań?

✓ Na jakie treści nauczania należy zwrócić uwagę?

✓ Jakie ćwiczenia naprawcze można zaproponować uczniom?

Karta pracy 3.

Zaplanuj ćwiczenie diagnostyczne w zakresie umiejętności interpretacyjnych z wykorzystaniem poniższego tekstu.

Jan Andrzej Morsztyn
„Do trupa”

Leżysz zabity i jam też zabity,
Ty – strzałą śmierci, ja – strzałą miłości,
Ty krwie, ja w sobie nie mam rumianości,
Ty jawne świece, ja mam płomień skryty.

Tyś na twarz suknem żałobnym nakryty,
Jam zawarł zmysły w okropnej ciemności,
Ty masz związane ręce, ja wolności
Zbywszy mam rozum łańcuchem powity.

Ty jednak milczysz, a mój język kwili,
Ty nic nie czujesz, ja cierpię ból srodze,
Tyś jak lód, a jam w piekielnej śreżodze.

Ty się rozsypiesz prochem w małej chwili,
Ja się nie mogę, stawszy się żywiołem
Wiecznym mych ogniów, rozsypać popiołem.

Źródło internetowe: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/do-trupa.html>